

SAAP. 29.8.2024

Oikaisuvaatimus Mynämäen kunnan sivistyslautakunnan päätökseen 20.08.2024 §84 (214/12.00.01/2024) koskien peruskoulun ja lukion koulupäivien alkamista lv 2025-2026 alkaen 1.8.2025

Mynämäen sivistyslautakunta on 20.8.2024 pitämässään kokouksessa päättänyt muuttaa usean koulun alkamisaikaa perustelunaan koulukyytien kilpailutuksen tarve. Laurin koulussa muutos tarkoittaa, että syksystä 2025 alkaen koulun alkamisajankohta muutetaan alkamaan klo 9.00 nykyisen klo 8.20 sijaan.

Laurin koulun vanhempainyhdistys on käsitellyt tehtyä päätöstä yhdistyksen hallituksen kokouksessaan 26.8.2024 ja on eri mieltä uudistuksesta. Vaikka ymmärrämme kunnan säästötavoitteiden tarpeellisuuden, näemme tämän uudistuksen heikentävän keskustan alueella asuvien alakoululaisten, monien koulukyytien varassa olevien ala- ja yläkoululaisten ja heidän perheidensä tilannetta. Olemme erityisen huolissamme uudistuksen myötä tapahtuvista heikennyksistä pienten koululaisten tai muutoin heikommassa asemassa olevien koululaisten kohdalla. Lisäksi vanhempainyhdistys kritisoi kunnan lapsivaikutusten arvioinnin perusteellisuutta ja laajuutta.

Koulujen alkamisajan myöhentäminen tulee näkymään perheiden vaikeutena huolehtia erityisesti pienimpien koululaisten arki-aamujen sujuvuudesta. Päivätyössä käyvien vanhempien tulee olemaan monesti mahdotonta joustaa päivittäin työajassaan pystyäkseen huolehtimaan lasten turvallisesta koulun lähdöstä. Tabletti tai televisio viihdyttäjänä ei voi korvata vanhempia. Monen lapsen kohdalla tämä tarkoittaa tarvetta aamukerhotoiminnalle. Mikäli kunta pystyy tarjoamaan kerhotoimintapaikan kaikille sitä haluaville, tulee tästä kustannuksia sekä pidempiä päiviä monelle pienelle koululaiselle.

Lautakunnan esityksessä lapsivaikutusten arvioinnin osalta todetaan ainoastaan sen hyödyttävän erityisesti yläkoululaisia ja lukiolaisia. Tämä varmasti on totta monen koulussa pärjäävän nuoren kohdalla. Uudistus tulee kuitenkin vaikeuttamaan niiden perheiden arkea, joissa lapsen tai nuoren koulunkäynnissä on haasteita. Vanhempien on useasti näissäkin tilanteissa mahdotonta hakea joustoa työelämästä pystyäkseen varmistamaan kouluun lähtemiseen haluttoman teinin pääsy kouluun asti. Koulupudokkuudesta puhutaan paljon, mutta kunnan päätös ei tue asian kanssa painivia perheitä vaan hankaloittaa tilannetta entisestään. Erilaisista perheiden tukitoimista leikataan tällä hetkellä muutenkin merkittävästi, jolloin vanhemmilla ei ole mahdollisuuksia saada tilanteeseen mitään tukea. Pahimmillaan tilanne vaikeuttaa tai jopa estää vanhemman kokoaikaisen työnteon.

Koulun alkamis- ja päättymisajan myöhentyminen vaikuttaa myös koululaisten vapaa-ajan harrastusmahdollisuuksiin, joiden tulisi lisätä koululaisten hyvinvointia. Oppituntien jatkuessa pidempään iltapäivään ei oppilaille välttämättä jää aikaa koulupäivän jälkeiseen palautumiseen, ruokailuun ja läksyjen tekoon ennen harrastusten alkamista. Pidemmän matkan takana harrastaville saattaa jopa tulla tilanne, että he joutuvat luopumaan harrastuksesta, koska eivät koulupäivien pitenemisen takia ehdi harrastustoimintaan. Ei myöskään ole lapsilähtöistä ajatella, että koululaiset jäisivät koulupäivien jälkeen keskustaan viettämään aikaa ja odottamaan harrastusten alkua. Koulujen ohjeistus on ollut, että oppilaat menisivät kotiin koulupäivän jälkeen, mitä he eivät uudistuksen myötä välttämättä ehdi tekemään, mikäli ovat koulukyytien varassa. Koulukyytien järjestämisen näkökulmasta tämä ajatus nousee myös kyseenalaiseksi, sillä tällöin harrastuksiin jäävät oppilaat eivät tarvitsisi kyytiä kotiin.

Koulukyytien kilpailutuksen takia kyyditysten reitityksiin ja aikatauluihin haetaan säästöyistä muutoksia. Kunta on keskittänyt erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opetuksen Laurin kouluun ja Tavastilan kouluun. Vanhempainyhdistys haluaa nostaa esille sen, että kaavaillut muutokset tulevat heikentämään merkittävästi niiden oppilaiden ja perheiden asemaa, jotka asuvat keskustan alueella ja jotka ovat koulukyydin tarpeessa pystyäkseen osallistumaan opetukseen Tavastilan koulussa. Tässä asiassa säästöä haetaan muutenkin heikommassa asemassa olevien koululaisten kustannuksella.

Kunta on tehnyt alkamisajasta kyselyn koulun oppilaille. Kyselyyn vastasivat Laurin koulun eli kunnan suurimman koulun 1.-2. vuosiluokan oppilaat yhdessä huoltajien kanssa ja tätä vanhemmat koululaiset itsenäisesti. Kyselyyn saadut vastaukset muodostuvat siis isolta osin oppilaiden mielipiteestä. Lopulta vanhemmille lähetettiin perjantai-iltapäivänä viesti mahdollisuudesta vastata kyselyyn sunnuntai-iltaan mennessä. Mielestämme koululaisten mielipiteen kuuleminen on tärkeää, mutta koululaisten huoltajina vanhempia olisi ehdottomasti pitänyt kuulla ajoissa, laajasti ja todellisesti päätöksen vaikutusten arvioimista varten. Lisäksi kysely olisi pitänyt ulottaa myös esikoululaisten vanhemmille, jotta olisi kuultu niitä vanhempia, joille tämä realisoituu konkreettisesti ensi syksynä.

Sivistyslautakunnan esityksessä päätöksen perusteeksi on esitetty ainoastaan tarve muuttaa koulujen alkamisaikoja koulukyytien kilpailutuksen järjestämisen tarpeesta lähtien. Näkemyksemme mukaan koulujen alkamisaikaa koskevat muutokset tulisivat kyseeseen ollessaan koulusta ja oppilaiden oppimisesta lähtöisin ja muutoksen vaikutukset tulisi arvioida tarpeellisella laajuudella. Emme näe asiassa tehtävän päätöksen voivan perustua kunnan tarpeeseen saada kunnan alueelle rakennettua joukkoliikennettä. Kustannusvaikutuksista ja mahdollisista säästöistä ei myöskään ole vielä tietoa, jolla päätös voitaisiin tässä vaiheessa perustella, sillä kilpailutusta ei ole toteutettu. Pyydämme tarkastelemaan, voidaanko aiottu kilpailutus toteuttaa pitämällä kiinni nykyisistä koulujen alkamisajoista yllä mainituin perusteluin. Kuntalaisina ja Laurin koulua käyvien lasten vanhempina olemme huolissamme päätöksen laajoista ja kauaskantoisista vaikutuksista koululaisille ja perheille. Pyydämme ystävällisesti sivistyslautakuntaa käsittelemään asian uudelleen ja esitettyä avoimemmin ja laajemmin asian lapsivaikutukset huomioiden.

Mynämäellä 26.8.2024

Laurin koulun vanhempainyhdistyksen puolesta

Noora Collander
puheenjohtaja

Suvi Helle
sihteeri